

Het huis op de klif

Charlotte Williams

Het huis op de klif

Vertaald door Marja Borg

Anthos | Amsterdam

Loftus, E.F., and Pickrell, J.E., 'The Formation of False Memories',
Psychiatric Annals. 1995; 25: 720-725.
Reprinted with permission from SLACK Incorporated.

Macksey, R., and Donato, E., eds. *The Structuralist Controversy: The Languages of Criticism and the Sciences of Man*. c. 1972 The Johns Hopkins University Press.
Reprinted with permission of The Johns Hopkins University Press.

ISBN 978 90 414 2129 6
© 2013 Charlotte Williams
© 2013 Nederlandse vertaling Ambo|Anthos uitgevers,
Amsterdam en Marja Borg
Oorspronkelijke titel *The House on the Cliff*
Oorspronkelijke uitgever Macmillan
Omslagontwerp Bloemendaal & Dekkers
Omslagillustratie © Mark Owen/Arcangel Images

Verspreiding voor België:
Veen Bosch & Keuning uitgevers n.v., Antwerpen

Voor Henry en Natàlia

Proloog

Je keek altijd naar haar, hè? Je volgde al haar bewegingen, als een havik. Nou ja, logisch dat er naar haar werd gekeken. Ze was een mooie meid. Blossjes op de wangen en een hemelsblauwe trui, blonde krullen, een ultrakorte korte broek, en van die lange bruine benen met vierkante, knokige knieën, als van een kind. Die dijen van haar, zonder ook maar een enkel putje, en de verrukkelijke zijdeachtige donshaartjes aan de binnenkant van haar schenen. Ze was net kind af – dat kon je merken aan de manier waarop ze niet stil kon zitten wanneer ze daar op de bank tv-keek of aan het lezen was, met die slungelige benen van haar, wiebelend, aan haar haren frutselend, tot ze merkte dat je keek en weer rechtop ging zitten, haar voeten op de grond zette en haar armen over elkaar sloeg, haar borsten verbergend, ineens verlegen.

En zoals ze lachte, net rinkelende belletjes, belletjes die je alleen in sprookjes hoort, blikken belletjes, klingelende belletjes van een arrenslee... Oh, what fun it is to ride... Het was fijn om dat in huis te horen, het doorbrak de somberheid, sneed erdoorheen alsof het gelei was, troebele aspic, waar wij allemaal in zaten. Ze riep ons, dat was wat ze deed, ze herinnerde ons eraan dat wij ook gelukkig zouden kunnen zijn, hadden kunnen zijn, nog steeds konden zijn, als we maar...

Ze stond altijd op het punt om in lachen uit te barsten, dat kon je gewoon zien, haar woorden wankelden op het randje, gleden van haar roze kat-

tentongetje, met haar adem zoet en warm als een schoteltje melk. Dat doen ze niet meer wanneer ze groter worden, hè, meisjes – alle vragen wriemelend en giebelend beantwoorden. In zekere zin was het een zegen dat ze voor altijd zo is gebleven, vrolijk en blij, blij en vrolijk, en half dui-zelig op de rand van haar leven, kijkend naar het water onder haar en moed verzamelend om erin te duiken. Een zegen dat ze nooit vermoeid wakker is geworden, zonder iemand naast haar, alleen, met pijn in haar buik, een lege, wrange pijn van gemis, door de regen op het raam naar de bomen starend, hun takken afwerend opgetrokken tegen de winterse hemel, terwijl ze zich afvroeg hoe het kon dat er al zoveel jaren waren ver-streken, jaren die haar snel en sluw hadden beslopen, stuk voor stuk spe-lers in het schaduwspel op lange zomeravonden, die je op hun tenen naderden, iedere keer dat je omkeek, steeds dichterbij, tot er uiteinde-lijk eentje een stap naar voren deed en je op je schouder tikte...

Ach toe, hou op. Jij bent er nog. Niet sentimenteel worden. Wat geweest is, is geweest. Het verleden blijft waar het was, ver achter je. Op een goede dag sla je een hoek om en kun je het niet meer zien. Het is weg. Er is niets van over, helemaal niets. En verder weet niemand het, toch? Het was al-leen jij en zij, dus als je ervoor kiest om het je niet te herinneren... nou, dan is het voorbij. God heeft ons verlaten en hij komt niet meer terug.

Natuurlijk was het helemaal haar eigen schuld. Ze wist donders goed waar ze mee bezig was. Je zei tegen haar dat ze geen spelletjes met men-sen moest spelen. Een beetje rondparaderen en pakken wat en wanneer ze maar wilde. Het was gewoon niet eerlijk. Je hebt gedaan wat je moest doen. Er een eind aan gemaakt, meteen.

En je had er daarna geen spijt van, en nu ook niet, nog steeds niet, je zult er nooit spijt van hebben, want als puntje bij paaltje komt heeft ze haar ver-diende loon gekregen, verdomme. Met dat gefriemel en gewiebel en gegie-chel van haar, de onschuld zelve.

Stomme trut. Het was haar eigen schuld. Haar eigen domme schuld. Niet die van mij...

1

Het was een zonnige maandag in september. De dag begon zoals alle andere: Bob weg voor zijn werk, Nella en Rose die kibbelden bij het ontbijt en later, in de auto onderweg naar school, allebei stil. Ik zette ze af voor het hek en keek ze na; ze liepen de weg af, op gepaste afstand van elkaar, de keurige Rose in haar donkerblauwe anorak, met haar haren in een paardenstaart, en Nella voortsluffend in haar gescheurde spijkerbroek, haar hoofd meebewegend met haar iPod. Ik vroeg me af of Rose misschien niet al te volmaakt was uitgevallen, met haar neiging om iedereen te behagen. En Nella als andere uiterste, een beetje te slordig, te onverschillig. Onwillekeurig slaakte ik een diepe zucht terwijl ik hen nakeek.

Ik hoop dat het goed gaat, dacht ik, terwijl ze om een hoek uit beeld verdwenen, de een na de ander. Ik voelde de vertrouwde steek van liefde, of van angst, of van wat het ook is dat me altijd overvalt wanneer mijn kinderen van me weglopen, de wijde wereld in; en toen leunde ik naar voren, zette de radio aan en reed naar mijn werk.

Op Cathedral Road zat het verkeer vast en onder het wachten trok ik de achteruitkijkspiegel iets naar me toe om mezelf even te bekijken. Ik had die nacht niet goed geslapen en dat was te zien aan de wallen onder mijn ogen. Ik pakte mijn lippenstift uit mijn zak en wreef er wat van over mijn wangen in de hoop dat dat de aandacht zou afleiden van de wallen. Dat deed het ook, maar niet op de goede

manier. Net toen ik overwoog om het er weer af te vegen begon de bestuurder van de auto achter me te toeteren, dus ik duwde de spiegel weer recht en zette mijn voet op het koppelingspedaal, de aanvechting onderdrukkend om mijn middelvinger naar hem op te steken.

Onderweg naar de praktijk kocht ik een beker koffie. Ik parkeerde mijn auto achter het gebouw waar ik werken liep naar de ingang. Bij de balie bleef ik even staan praten met Branwen, de receptioniste; we hadden het er uitgebreid over of het die dag wel of niet zou gaan regenen. Daarna liep ik de trap naar de eerste verdieping op, deed de deur van het slot en liep naar binnen.

Mijn kamer was rustig, licht en uitnodigend als altijd. Het zonlicht kwam door de bladeren van de bomen voor het raam gefilterd binnen en wierp een bewegend schaduwspel op het plafond, en van de straat beneden me klonk het zachte gezoem van verkeer op. Alles in de kamer was volmaakt geordend, mijn boeken in rechte rijen op de planken, mijn reliëf in Ben Nicholson-stijl sereen aan de muur ertegenover. De twee leunstoelen in de hoek stonden precies goed – niet zo dicht bij elkaar dat je je ongemakkelijk voelt, maar wel dicht genoeg bij elkaar voor intieme ontboezemingen – en de bank bij het raam, met zijn zachtgroene bekleding, zag er eerder uitnodigend dan intimiderend uit.

Ik liep naar mijn bureau, zette mijn computer aan en begon mijn post door te nemen, terwijl de computer zoemde en flakkerde. Er zat weinig belangrijks tussen de rekeningen en reclame, alleen een paar uitnodigingen voor congressen waar ik waarschijnlijk toch niet naartoe zou gaan, eentje in Leipzig en eentje in Stockholm. Onder op de stapel lag een kleine bruine envelop met mijn naam er in nette hoofdletters op geschreven. Me afvragend wat het kon zijn, maakte ik hem open. Er zat geen brief in, alleen een foto van een man van middelbare leeftijd. Hij maakte een onheilspellende indruk en toen ik wat beter keek, zag ik ook waarom: zijn ogen waren met een viltstift zwart ingekleurd.

Ik begreep er niets van. De foto was buiten gemaakt, misschien aan zee – in elk geval op een winderige plek. De man was knap, op een aristocratische manier, met een volle bos grijzend haar, een hoekige arendsneus en het soort rimpels dat een gezicht karakteristiek maakt, doorleefd, en niet afgetobd en verslagen. Hij droeg een leren jack, met de kraag stoer opgeslagen tegen de wind. Om zijn lippen speelde een vaag lachje. Hij keek als een man die nogal ingenomen was met zichzelf en zijn plaats in de wereld, misschien keek hij zelfs ietwat neerbuigend naar de toeschouwer. Zelfs de zwart gemaakte ogen konden zijn zelfverzekerde air niet wegnemen.

Ik keek nog een keer of er misschien een brief bij zat, maar de envelop was leeg. Ik draaide hem om en bestudeerde het poststempel. De brief was de dag ervoor gepost, bij mij in de stad. Ik vroeg me af wie hem in godsnaam gestuurd kon hebben, en waarom. Ik was nieuwsgierig, maar niet verontrust. Het is het risico van mijn vak om eigenaardige epistels opgestuurd te krijgen. Ex-clënten, of familieleden ervan, sturen me van tijd tot tijd wijdlopijge, onafhankelijke brieven die óf uitbundig óf beledigend zijn, of allebei. Meestal neem ik ze snel even door, leg ze opzij en stuur dan na een paar weken een beleefd bedankbriefje. Omdat op deze envelop geen afzender stond, was wel duidelijk dat ik in dit geval zelfs dat niet hoefde te doen.

Ik stopte de foto terug in de envelop en legde hem in het ‘nog af te handelen’-bakje op mijn bureau. Erbovenop legde ik de post van deze ochtend die ik apart moest houden. De reclamefolders gooide ik in de prullenmand. Daarna haalde ik het dekseltje van mijn koffie, blies in de beker en nam een slokje.

De telefoon ging. Ik nam niet op, want ik wist al wie het zou zijn – Bob had een congres. Het antwoordapparaat sprong aan en ik luisterde.

‘Jess, ik bel even om te horen hoe het gaat.’ Bob klonk een beetje ongerust. Mooi zo, dacht ik. Net goed. Laat hem maar lijden.

Een maand geleden was Bob teruggekomen van een zaken­trip en had hij me opgebiecht dat hij was vreemdgegaan. Hij zei dat hij zich had voorgenomen om het me niet te vertellen, maar dat hij toen hij thuiskwam, had gemerkt dat hij niet met zijn schuldgevoel kon leven. Hij smeekte me hem te vergeven en verklaarde dat hij niet ongelukkig met me was, maar dat hij zich gefrustreerd had gevoeld over zijn carrière. Het was een zielige poging geweest om zijn ego op te poetsen, had hij gezegd. Ik had erg weinig begrip voor hem kunnen opbrengen.

‘En de meisjes,’ vervolgde Bob. ‘Ik hoop dat Nella’s concert vandaag goed gaat. Zeg haar maar dat ik het jammer vind dat ik er niet bij kan zijn.’ Hij liet een stilte vallen. ‘Wil je haar zeggen dat ik van haar hou en haar succes van me wensen?’ Weer een stilte.

Ik had hem gevraagd hoe oud de vrouw was. Een jaar of dertig, had hij beschaamd gezegd. Wie ze was, had ik willen weten. Gewoon een plaatselijke tolk, had hij verteld. Totaal onbelangrijk. Dat had me met walging vervuld. Een man van tweeënvijftig, hoofd van de juridische afdeling van de Nationale Vergadering van Wales, die naar bed ging met een vrouw die veel jonger was dan hij, iemand die hij onbelangrijk vond. Ik had verder geen vragen gesteld. En ik had het hem ook niet vergeven.

‘Je mobieltje lijkt het niet te doen. Ik heb de mijne aanstaan, mocht je willen bellen.’ Hij zuchtte. ‘Hoe dan ook, ik ben vanavond weer thuis. Ik neem wel een taxi vanaf het vliegveld. Het zal wel een uur of negen worden.’ Stilte. ‘Tot later. Ik heb een verrassing voor je.’

Ik hoopte dat het geen bloemen zouden zijn. Bob weet dat ik dol ben op bloemen, dus kwam hij daarmee aanzetten, reusachtige bossen, in de verwachting dat ik ze in een vaas zou zetten, om het vervolgens zelf maar te doen omdat ik het niet deed. Als ik ze op de schoorsteenmantel zag staan, onhandig geschikt, kreeg ik zin om te huilen. Of te schreeuwen. Dat had ik nog niet gedaan, behalve in mezelf. Ik was vastbesloten om de meisjes niet van streek te maken.

En ik wilde mijn huwelijk redden... in elk geval voorlopig...

Bob hing op. Ik boog me naar voren en zette het geluid van de telefoon uit zodat ik niet meer zou worden gestoord.

Ik keek op mijn horloge. Nog een uur voor mijn eerste afspraak van de dag, een intakegesprek met een nieuwe cliënt. Ik besloot wat research te doen in verband met een van de vaste cliënten die later zou komen in plaats van nog langer bij Bob stil te blijven staan en me af te vragen wat hij op dat congres allemaal wel niet uitspookte en of ik hem zijn verraad ooit zou kunnen vergeven.

Ik zat een stuk over gecompliceerde rouw te lezen in de *Journal of Phenomenological Psychotherapy* toen er op de deur werd geklopt. Ik keek op de klok. Mijn nieuwe cliënt was iets te vroeg, maar aangezien het zijn eerste keer was – een intakegesprek, nog geen echte sessie – legde ik het blad weg, pakte mijn aantekeningen en liep naar de deur om hem binnen te laten.

Meteen toen hij binnenkwam, viel me op dat hij een uitzonderlijk knappe man was, lang, breedgeschouderd, met een natuurlijke elegantie. Ik schatte hem eind twintig of zoiets. Hij droeg een zorgvuldig gescheurde spijkerbroek, een zwarte V-halstrui zonder iets eronder en hardloopschoenen die vol riempjes en flapjes zaten. Zijn half lange haar had hij naar achteren gestreken en hij had lichte stoppeltjes op zijn kin.

‘Neem plaats,’ zei ik, gebarend naar een van de leunstoelen in de hoek van de kamer.

‘Sorry dat ik iets te vroeg ben.’ Hij sprak op zachte, beleefde toon.

‘Dat geeft niets.’

Hij nam de stoel die het dichtst bij het raam stond. Ik ging tegenover hem zitten en wierp een blik op mijn aantekeningen. ‘Vindt u het goed dat ik u met Gwydion aanspreek, Mr. Morgan?’

‘Geen probleem.’

‘En tegen mij kun je gewoon Jessica zeggen.’

Hij knikte. Van dichtbij zag ik dat hij groene ogen had, omrand

met volle, zwarte wimpers. Ik wendde mijn blik af. Het leek onfatsoenlijk om dat niet te doen.

Ik wachtte tot hij zou beginnen te praten. Zo heb ik het tijdens mijn opleiding geleerd. Wacht tot de cliënt het gesprek opent. Je luistert aandachtig en vervolgens ga je 'spiegelen' – dat wil zeggen dat je herhaalt wat ze zojuist hebben gezegd, misschien een beetje parafraaserend. Alleen doe ik niet altijd wat ik hoor te doen. Bijna nooit meer eigenlijk. Na al die jaren ervaring vertrouw ik tegenwoordig gewoon op mijn gevoel. Dus vroeg ik na een korte stilte: 'Wat kan ik voor je doen?'

Toen ik sprak, was ik me bewust van zijn blik op mij. Gewoonlijk kleeft ik me nogal zakelijk voor mijn werk en draag ik mantelpakjes en mooie blouses. Ik val op vintage van hoge kwaliteit en op re-makes; ik doe veel moeite om die te vinden en passend te maken. Maar die ochtend was mijn outfit wat meer casual, want het was een warme dag. Ik droeg een bedrukte katoenen jurk in jarenveertigstijl en espadrilles met hakken. Maar nu begon ik me verlegen te voelen met mijn blote benen en wilde ik dat ik wat onopvallenders had aangetrokken.

'Ik weet het niet.' Hij haalde een hand door zijn haar, in een gebaar van frustratie. 'Het is een beetje...' Zijn stem stierf weg.

Opnieuw stilte. Deze keer zei ik niets. Uit ervaring weet ik dat iemand op het punt staat iets belangwekkends te zeggen wanneer hij ineens zijn mond houdt.

'Het is raar... Ik weet niet hoe...' Hij bloosde.

Ik vroeg me af of het voortijdige zaadlozing zou zijn. Dat is een van de meest voorkomende problemen die ik bij mannen zie. Vooral bij mannen onder de dertig, zoals deze hier. Dus wachtte ik op een gelegenheid om hem te kunnen helpen het te zeggen, als dat het was.

Hij sloeg zijn blik neer. De volle, zwarte wimpers fladderden tegen zijn rode wangen. Na een tijdje sprak hij: 'Het heeft met knopen te maken.'

‘Knopen?’ Ik herhaalde het woord zacht, kalm. Spiegelen dus. Soms is het natuurlijk het beste om wel de geijkte procedure te volgen.

‘Ja, knopen.’

Ik keek of er een metalen knoop aan zijn spijkerbroek zat. Mocht dat al zo zijn, dan ging hij schuil achter zijn riem.

‘Een speciaal soort?’

Hij keek op, opgelucht dat ik hem niet had uitgelachen.

‘Die van plastic zijn het ergst. Die met vier kleine gaatjes erin. Maar eigenlijk vind ik alle knopen niks.’

Er viel een stilte.

‘Nou.’ Ik schonk hem naar ik hoopte een geruststellend lachje. ‘Dat is niet zo ongewoon als je misschien denkt. Het is een bekend syndroom. Het heeft zelfs een naam. Koumpounofobie.’

‘Echt waar?’ Hij keek opgelucht. ‘Koumpou... hoe?’

‘Koumpounofobie. Ze hebben dat woord verzonnen voor mensen die zoveel last van een knopenfobie hebben dat ze zelfs het woord “knoop” niet kunnen uitspreken.’

‘Aha.’ Een beetje op zijn hoede glimlachte hij naar me. ‘Nou, zo erg is het bij mij niet. Ik kan best over knopen praten. Ik kan ze niet dragen, maar ze zien gaat wel. Van een afstandje. Maar ik zal ze nooit aanraken. En als ze losraken. Of eraf vallen...’ Hij rilde.

Ik had al eerder gevallen van koumpounofobie meegemaakt. Die waren moeilijk te helpen. Soms, als het mij niet lukte, stuurde ik ze door naar Dougie, de cognitieve gedragstherapeut aan de andere kant van de gang. Meinir, de hypnotherapeut op de verdieping boven me, was ook behoorlijk goed met dat soort dingen.

Gwydion zuchtte en haalde zijn hand over zijn voorhoofd. Zijn glanzende haar viel naar voren over zijn gezicht.

‘Het is erger als ik gestrest ben.’

‘Ook dat is heel gebruikelijk.’

Dit leek hem enigszins van zijn stuk te brengen. Mensen zijn raar wat dat betreft, is me opgevallen. Eerst zijn ze blij om te ont-

dekken dat ze een syndroom hebben met een belangwekkend klinische naam. Vervolgens vragen ze zich bezorgd af of hun klacht wel bijzonder genoeg is.

‘Eerlijk gezegd zijn er op dit moment nogal wat spanningen in mijn leven,’ zei hij. ‘Ik maak lange dagen, want ik ben een serie aan het afmaken.’ Hij zweeg en keek me onderzoekend aan. ‘Een tv-serie.’ Hij zweeg weer. ‘Ik ben Danny in *Down in the Valley*. Dat heb je waarschijnlijk weleens gezien.’

‘Aha,’ zei ik, met een neutraal knikje.

Down in the Valley is een langlopende Welshe soap. De meisjes volgen hem nauwgezet. Zelf had ik echter nog nooit een hele aflevering uitgekeken en ik had Danny ook beslist niet in beeld gezien. Anders had ik me dat wel herinnerd.

Hij begon me over zichzelf te vertellen. Hij was niet alleen Danny in *Down in the Valley*, maar had ook een hoofdrol gehad in een film die *The War of the Dragon Kings* heette en in nog wat andere series en films gespeeld. Dat kon ik allemaal vinden op een site die Curtain Call Casting heette, zei hij. Hij stond op het punt van een doorbraak in zijn carrière, want hem was een van de hoofdrollen aangeboden in een belangrijke nieuwe historische serie, een bewerking van de roman *Helen* van Maria Edgeworth, een tijdgenote van Jane Austen. Hij was er erg enthousiast over en was al bezig met de voorbereidingen voor de repetities die over drie maanden zouden beginnen. Hij zocht nu hulp omdat hij bang was dat hij het niet zou redden met zijn kleding – de knopen op zijn vest, zijn jas enzovoort. Hij sprak op een intense manier; hij was welbespraakt en gevoelig en nam zijn werk duidelijk zeer serieus. Ondanks – of dankzij – zijn gereserveerdheid, had hij een sterke persoonlijkheid en ik kon me goed voorstellen dat hij een begenadigd acteur was. Ik zag ook dat hij zich erg veel zorgen maakte over zijn fobie en bang was dat deze kans, waarop hij lang had gewacht, hem door de vingers zou glippen.

Toen hij was uitgesproken, vroeg ik: ‘Zijn er op het ogenblik

misschien nog meer problemen in je leven?’

‘Hoe bedoel je?’

‘Zijn er nog andere dingen waar je je zorgen om maakt?’

‘Zoals?’

‘Nou, relaties bijvoorbeeld.’

‘Ik heb geen vriendin, als je dat bedoelt. Ik bedoel, ik heb wel... af en toe...’ Hij wendde zijn blik af. Zijn schroom verbaasde me, want hij was een zeer aantrekkelijke man. ‘Maar niets serieus. Niet op dit moment in elk geval.’

‘En je familie?’

‘Ik ben enig kind. Ik heb een erg nauwe band met mijn moeder. Mijn vader...’ Hij stakte.

‘Eigenlijk kan ik niet zo goed met mijn vader opschieten,’ vervolgde hij na een korte pauze. ‘Hij is nogal egocentrisch.’ Hij aarzelde. ‘Maar eerlijk gezegd wil ik het daar liever niet over hebben. Ik wil gewoon van mijn knopenfobie af en dan weer verdergaan met mijn leven.’

Ik knikte. ‘Dat snap ik, met die grote rol die er aankomt. Maar als je haast heb, zal ik helaas weinig voor je kunnen betekenen. Ik ben psychotherapeut. Wat ik doe, kost veel tijd en inspanning. En het werkt niet eens altijd.’

Hij keek verbaasd.

‘Want als ik je echt zou gaan behandelen, dan zouden we het zeker over je relatie met je familie moeten hebben, en vooral over de relaties die je als lastig ervaart.’

Hoewel er iets van irritatie over zijn gezicht trok, ging ik gewoon door. ‘Dus als je dit snel wilt regelen, ben je beter af bij mijn collega hier tegenover. Hij heeft een totaal andere benadering. Hij zal je helpen met het herkennen van je negatieve gedachtepatronen, je specifieke angsten enzovoort en dan een reeks oefeningen met je doen om te proberen die te veranderen. Misschien maakt hij gebruik van een techniek die “blootstelling” heet. Eerst praat je over knopen, vervolgens krijg je foto’s van knopen te zien, daarna zal hij

je vragen om er eentje vast te houden, enzovoort, tot je van je fobie af bent.' Ik zweeg even. 'Had je zoiets voor ogen?'

Hij keek weifelend.

'Het is echt erg effectief,' zei ik. 'En ik kan je deze collega ook van harte aanbevelen.'

'Het punt is...' Hij keek weg, mijn blik ontwijkend. 'Het gaat niet alleen om de knopen.'

Hij leek ineens verlegen, gegeneerd. Opnieuw kwam het idee bij me op dat hij misschien een seksueel probleem had, maar ik zette dat meteen weer van me af. Je eigen gedachten even apart zetten, daar gaat het om als je naar iemand luistert. Ze even tussen haakjes zetten om er later weer op terug te komen. Dat is een goede stelregel, waar ik me dan ook aan probeer te houden.

'Ik vind het moeilijk om erover te praten.' Zijn stem was nu niet meer dan een fluistering.

Ik vroeg me af wat er aan de hand was. Naar mijn mening zijn fobieën met betrekking tot dingen als knopen en spinnen redelijk goed te begrijpen, hoewel moeilijk te behandelen. Ze zijn de veilige, handige plekjes waar we graag al onze angsten wegstoppen over de grote dingen die we niet onder controle hebben, te beginnen met het feit dat we geboren zijn, dat we doodgaan, en dat we niet weten waarom. Het is gemakkelijker om bang te zijn voor knopen dan voor die andere dingen. Tot het moeilijker wordt natuurlijk.

Uiteindelijk sloeg hij zijn ogen op en keek me recht aan. 'Ik moet je beter leren kennen voordat ik...'

Ik probeerde te luisteren, maar ik begon me langzamerhand te voelen als een geschrokken konijn dat in de koplampen van een auto staart.

'Ik hoop iemand te vinden die...'

Een auto met erg grote koplampen in een erg donkere, regenachtige nacht.

'Iemand die ik kan vertrouwen.'

Ik voelde plotseling een golf van hitte vanuit mijn borstkas naar